

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Encomiastæ Ad III. Partem pertinentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

ELOGIA
SOCIETATIS
I E S V.
PARS TERTIA,
SIVE
CÆLESTIS, ET INFERA,
IN
QUINQUE CLASSES
DIVISA.

E L O G I A
S O C I E T A T I S
I E S V.

Parum erat, fateor, humana sapientia ver-
bis Societatem commendari, nisi diuinis
etiam extolleretur laudibus: parum ab ho-
minibus honorari, nisi ab ipso Christo Do-
mino, Deipara, Angelis, Calitibus (imò vel ipso Da-
mone) honoraretur. Ideo in hac Tertia Parte, ad testi-
monia humana, in duabus precedentibus relata (que
Terrestria vocari possunt) accedent alia Superioris Or-
dinis, ut sicut in Nomine IESV omne genu flectitur,
Cælestium, Terrestrialium, & Infernorum, sic etiam
in extollenda Minima eius Societate, Cælestium, & In-
fernorum non desiderentur. Igitur ut bonis aurbus hanc
Partem absolvam, exordior.

A CÆLESTIBVS

CLASSIS I

A CHRISTO DOMINO.

1. **I**bat Romam Ignatius cum Socijs omnino duobus: hisce non nihil interquiescentibus ab eundi contentione, ipse in adiculam sacram haud procul à via tantisper interea precaturus abcessit. Hic vbi vehementius incaluerat orando, de more raptus à se (imò sibi presens, & Deo) vidit, quin & audiuit, hinc Deum Patrem suo se, & illi quidem adstanti cum sua Cruce Filio commendantem; inde ipsum Dei Filium spondentem sibi omne presidium, additis, expressisque verbis hisce suauissimis: Ego vobis Romæ propitius ero. Ita in Imag. 1. sec. Soc. lib. 5. cap. 1. fol. 585.

Pater
Eternus
Ignatium
Filio suo
commen-
dat.

Filius Ig-
natio &
Socijs se
propitium
pollicetur.

AB EODEM. Qui sanctissima cuidam fœminæ admirandæ Virginis Theresiæ imitatrix, post communionem ita locutus est. O Filia, quantum mihi places cum communicas. Considera nulum aliud leuamentum ex hominibus mihi esse nisi istud. Idcirco mansi in Eucharistia, in qua sunt Paradisi meæ. Hic habeo clausas delicias meas, hic habeo flores animarum, quæ cum amore me suscipiunt. Deplora pro me obliuionem hominum. Nam cum mansissem in pane, vt me recipiant, vix est qui velit. Quidam recedunt per timorem, alij per amorem rerum terrenarum; & denique omnes excusantur, & manet irritum beneficium meum propter defectum suscipientium illud, vt vix inueniam qui me velit admittere. Et ideo illum, qui me recipit habeo hic in corde meo, ne recedat à me. Hei, quia non reperio, qui leuet, & recreet amorem meum. Si aliqui sunt, sunt Religiosi Societatis. Hi sunt

Quantum
sunt illi
grati ob
Euchari-
stie admi-
nistratio-
nem.

qui

illos habet
Christus in
Diuinitate
sua custo-
ditos.

qui liberaliter dispensant, & administrant Sacramenta: Hi sunt qui festum Dei agunt mihi, & recreant amorem Cordis mei. Ac tanta est malitia mundi, & virtus est adeo humiliata, vt quoniam me delectant, persequantur illos omnes. Verum parum hoc refert, quia illos habeo custoditos in Diuinitate mea. *Hæc Christus Dominus in summum Societatis encomium, apud Eusebium in Doctrin. Ascetic lib. 1. doct. 6. cap. 60. Nec tamen propterea negatur, quin alie Religiones Sacratissimæ etiam summopere placeant Deo, & compensent sanctis suis exercitijs oblivionem secularium, & cor diuinum delectent, & plurimum recreent.*

Cuius Ocu-
li pupilla
Societas
est.

Eius Insti-
tutum ab
Eterno Pa-
tre prodijt.

AB EODEM, *Mulierem quamdam aduersus Societatem obstinatissimam his vocibus increpante: Qui tangit Societatem, Pupillam oculi mei tangit: nam à Patre meo huiusmodi prodiit Institutum. Sic in Annal. Soc. ann. 1612 fol. 366. Quamuis hæc, & similia elogia commemorare erubesco, tamen ad nostrum solamen, & ad inimicorum impetus refranandos, non omitto.*

Socij fron-
tibus sydere
ornatis
aliorum
primipili
ad cælum
ascendunt.

AB EODEM: *Quem sub Infantili IESV forma vidit cum Deipara aliquando quedam Virgo ex Regno Neapolitano: vidit & longam simul supplicantium seriem Ordinum omnium, & ætatum; antesignanus cum eleganti vexillo è Nostris erat, cui sydus in fronte ipso sole lucidius micabat: multi præterea de Societate in illa multitudine permixti incedebant, agmen velut instruentes, qui ex sydere, quod fixum frontibus erat, facile dignosci poterant. Virgo quid id spectaculi vellet, Christum interrogat: Is, Beatorum esse, respondit, manum, vnaque ad cælestes illas domos contendere: viros autem illos astris notatos, pallisque vestibibus gradientes IESUITAS esse, quorum labore, & industria tot alij ad cælum deducantur, eaque propter primipilorum, ductorumque in eo Ordine Officio fungi. Hæc Christus Dominus, & quidem nunquam antea Nostris viderat hæc Virgo: sed vbi primum deinde ad eadem nostram vnum offendit, ad Comitum conuersa, EN, inquit, agnosco habitum, Societatis est. Ita in Annal. Soc. ann. 1610. fol. 44.*

AB EODEM : Cuius multiplicis erga Societatem nostram fauoris hoc quoque argumentum clarissimum est, quod aliquos modis extraordinarijs ad eam miraculosè vocare dignatus sit. Sic vocauit Adalbertum Bausech, qui cum anno 1556. in Templo Collegij Pragensis preces ad Deum funderet, IESVS pueri venustissimi specie in sacrosancta Hostia ei apparuit, rogantique quid ab se vellet Dominus: Volo (Puer respondit) vt ibi sis, vbi es. Quæ Adalbertus de ingredienda Societate interpretatus, receptusque diuinum visum non statim, sed paulo post consolaturus propinquos qui negotium ei facebant aperuit, vitamque in Societate vocationi diuine consentaneam, vsque ad extremum peregit. Ita apud Imag. 1. sec. Soc. lib. 2. cap. 9. fol. 234.

Multi à Christo Domino vocantur ad Societatem.

Vt Adalbertus Pragensis.

Sic vocauit Didacum Sanchez Hispanum, ad quem potissimum Ordinem animum adijceret, fluctuantem: ei suadebat Gregor. XIII. vt Societati nomen daret: & dum certius diuine vocationis indicium desiderat, ad S. Petri Templum Roma se confert, sternit se ad aram, coram Sanctissimo Sacramento, & Deum orat, ne se sinat incertum herere: res mira. Allapsa è Tabernaculo vox: Ingredere, ait, Societatem IESV: quam letus excipiens, non amplius, aut suadentem Christi Vicarium, aut Christum vocantem cunctatus est sequi. Ibidem fol. 235.

Didacus Sanchez Romæ.

Sic vocauit Augustinum Mendiolensem, qui cum plures annos acerbis ad ineundam Societatem stimulis impulsus non pareret, in morbum incidit, oculisque in Saluatoris pendentis effigiem conuersis, & veniam rogans culpæ, & morbo leuamen: clara voce clementissimus Dominus (inreolata prius tergiuersatione, & negligentia erga Societatem) si tandem obtemperare vellet, præsto fore auxilium spondet. Obtemperauit: nec multo plus secuta mors, stadium religiosæ vitæ vix ingressum ad metam in Societate perduxit. Ita Ibidem.

August. Mendiolensis.

Sic vocauit Guilielmum Brusleum Anglum, qui cum in hortis quibusdam inambulans, de vitæ, quam institere deberet genere cogitaret, manifestam Saluatoris speciem vidit, cuius & aspectu, & tacito hortatu ad humana linguenda impulsus, facile induxit in animum, vt illi

Guilielm. Brusleus.

potissimum Catui se aggregaret, qui illius, quem viderat, & vitam sectaretur, & nomen gereret. Ibidem ut supra.

Anonym.
Melchi-
vensis.

Sic vocavit ancipitem quemdam ante Melchimensis Nouitiatus ingressum, quem diuturna vexabat hæsitatio, nostrum ne, an aliud amplecteretur Institutum: cum Natali nimirum B. P. Nostri Ignatii die, dum ei Sacerdos in ade Societatis sacram Hostiam porrigit, audit bas clarè missas ad se voces Imperatoris IESV, eum in suam Militiam adscribentis: Horum Castra sequere: & statim secutus est. Sic in Annal. Soc. ann. 1612. fol. 385.

Aduocatus.

Sic vocavit Quemdam Aduocatum, qui cum diu penderet animi, quodnam vitæ genus tutissimum institueret, venit in mentem, si Christianæ legis præcepta rudibus, puerisque traderet, fore, ut ipse quoque Dei docentis vocem exaudiret: nec spes eum fefellit: nam cum ad sumendum Christi corpus accederet, diuinitus est admonitus, Dei mentem, & voluntatem hanc esse, ut sese illi in Societate dicaret, quod non ita multo post fecit. Ita apud Lancicium Opuscul. Spir. Opusc. 17. num. 170.

Antonius
Sardus
Medicus.

Sic vocavit P. Antonium Sardum Medicinæ Doctorem, qui audiuit ab Eodem Christo Domino: Veni post me, faciam te fieri Medicum animarum? quam vocem ita generosè amplexus est, ut non modo se, suaque, animum, corpus, seruos, fortunas omnes, sed uniuersam prope familiam Domino deuouerit: filiam & uxorem adduxit, ut amplecterentur Monasterium Sacrarum mulierum suo magno ære, maiore labore ex ædificatum, ipse raro exemplo Societatem nostram ingressus, præmissis tribus liberis, adolescentibus tanta indolis, quantam illorum præclarus exitus confirmauit. Obijt Panormi anno 1592. dilectus Deo, & hominibus. Ita apud citatum Lancicium, Ibidem.

Brimensis
adolescens.

Sic vocauit ann. 1596. Bruna adolescentem pietati valde deditum, sed à Societatis Instituto alienum, qui dum ipso Natiuitatis Christi per uigilio diuinum illud mysterium secum ipse meditatur, puerumque Deum in corde suo nasci attenda cogitatione postulat, repente interiore quodam monitu intelligit se ab ipso, quem tacitus Puerum

uene-

venerabatur, & ad religiosam vitam, & ad Societatem nostram præcipue vocari: Ita futurum, ut Deus Infans intra ipsius animum nasceretur, si eum sensum, quem demitti sibi caltus sentiret, mens conciperet. Ibid. n. 170.

Sic ann. 1591. Manilla in Occidentalis India Prouincia Mexicana indicauit duobus viris esse sibi cura studium Societatis: vterque enim admonitus somno est, Ut salutem animæ quæreret eâ medicinâ, quæ à Nostris præscripta esset: eorum alter sic vehementer incitatus est, ut donec coaptaretur in cœtum nostrum, nunquam fecerit Orandi finem. Verum fuisse visum rebus affirmavit. Sic Ibidem ex varijs Annal Soc.

Alj duo
Philippinenses.

* Sic tandem vocauit Doctorem Ioannem Fernandez iter sue saluationis securius efflagrantem, cui Cælestis vox (ab ore Christi Domini, ut creditur, prolata) interius respondit: Perge in Principem Ecclesiam, ibique tibi meam manifestabo voluntatem: perrexit: statimque ad Ecclesia limina audit illa Euangelij verba: Optimam partem elegit sibi Maria, quæ non auferetur ab ea: illicoque audiuit, alteram Domini vocem, illam optimam partem esse Societatem IESV. Quid hoc Cælesti præconio Societati gloriosius à Christo Domino potuit efformari? Ita Tom. 3. Viror. Illust. Soc. fol. 10.

Et Ioannẽ
Fernandez.

Optima
Pars Ec-
clesiæ So-
cietas est.

AB EODEM: Cum Cordubæ in Hispania degeret Carmeli splendor B. Teresa, essetque à sanctissimi Sacramenti Communione in calum & in Deum mente suspensa, vidit è purgantibus flammis exilire animas, quæ magno numero, & gratulatione festiua ferebantur in calum, quarum agmen ducebat vna formosior, & hanc etiam vnâ præ omnibus IESVS Christus inter Angelicarum mentium Ordines factus obuiam suo dignabatur amplexu in signum benevolentie singularis. Hærebat Virgo Teresa hinc suauius recreata spectaculo, inde non satis intellecto prodigio consternata, ausa tamen est animam de posterioribus vnâ interpellare, & petere quæ nam ipsæ forent, ac præsertim quæ ipsarum dux illa tam accepta Deo. Cui ipsa breuiter respondit: Dux noster est è Societate IESV frater vnus (Obierat eo ipso tempore Cordubensis Ecclesiæ nostræ ædituus Coadiu-

Luc. 10.
42.

Singulare
priuilegiũ
in Societate
moriensiu.

tor, pietatis sectator egregius) Nos duci gratulamur, cuius virtuti, ac precibus debemus, quod hodie liberemur. De omnipotentis aduentu nil mirum, nil nouum, scilicet hoc est hominum Societatis IESV priuilegium, vt mortuum IESVITAM obuius IESVS excipiat. Hæc Anima illa incomparabili Virgini Theresiæ, vt constat ex Imag. 1. sec. Soc. lib. 5. cap. 8. fol. 648. Dulcissimum sane amantissimi Parentis Christi Domini in charissimos sibi filios beneuolentiæ signum, obuiam ire in celestia palatia euntibus IESVITIS, vt quem ducem in hac vita secuti sunt, eundem experiantur post mortem.

Quanto
illa auxilio
Ecclesie
futura sit?

AB EODEM: Cum Eadem Sanctissima vidisset Theresia instructissimorum in bella militum exercitum candida, in argumentum victoriæ, signa portantium (expressa hoc ostento Societas IESV) & cum hereret hinc stupore defixa Theresia, inde magnis letitijs incederet ex vehementi, quo in charissimum sibi istum Ordinem ferebatur affectu, ita exaggerantem apud se sua ostenta audiit aliquando Dominum IESVM, cum diceret: Quin si scires tu, quanto olim auxilio futuri sint illi Ecclesie sanctæ? Plus suspensa hac & breui, quam perfecta quauis oratione significans. Ita ibid. lib. 5. cap. 11. fol. 676.

Viso singulari de
Ignatio, &
Societate.

AB EODEM: Cuius erga Societatem suam fauorem agnouit diuinitus, nobilissima & magna sanctitatis laude celebris Virgo Neapolitana Ioanna ab Alexandro. Hæc dum in Templo veteri nostro Neapolitani Collegij, eiusque sacello Christo Crucifixo dicato oraret, vidit totum sacellum repente illustratum, & super eius Altare Thronum aureum, cui insidebat Christus Dominus circumdatus à quatuor Angelis: quo viso cum oculos clausisset, nihilominus tamen, hæc omnia mente videbat. Cumque se Beatissima Virgini & Angelo Custodi commendasset, vidit Beatissimam Virginem miro splendore radiantem, veste candidissima, auro variegata indutam, pallio coloris carulei adamantibus pleno amictam, & prope Deiparam videbat B. Ignatium (tunc nondum in Beatorum Catalogum relatum) facie splendidissima micantem, veste candida, rubinis maximis, & perfectissimis distincta, & omni ex parte opere phrigio elaborata

rata indutum, præcinctum cingulo coccineo adamantibus magni pretij pleno, & in medio habente ingentem Saphirum, mira sua pulchritudine recreantem, accedentem ad Christum Dominum, & prouolutum ad genua ei totam Societatem offerentem, facto initio ab eius Præposito Generali, qui tunc erat P. Claudius Aquauiuua. Quorum singulos cum Christus Dominus vultu valde læto recepisset, & vulnus lateris apertum singulis monstrasset, sic Ioannam pro Societate supplicantem colloqui dignatus est: Scias filia mea, mihi esse summè gratum hoc quod à me petis: & desidero, vt quæuis persona amet illos, & ab illis spiritualia quærat auxilia, quia mea Societas est, quam semper teneo intra Cor meum, & ferre non possum, vt in ea sit notabilibus defectibus laborans, ideo volo tales subito à mea Societate dimitti, quod pro eorum, qui in ea perseuerant bono, permitto. Scias quoque filia, me velle hanc Societatem meam sic appellari, quandiu Mundus durabit; & volo mea vt imitetur vestigia, & vt potissimum cæca Obedientia in ea vigeat. Deinde conuersus ad suam benedictam Matrem donabat ei tanquam eius Filios omnes illos è Societate, eorum vt peculiarem curam haberet. Ita refertur apud P. Nicolaum Lancicium Tom 2. Opuscul. 17. n. 168.

Singularem
rissimus in
Eam Christi
Domini
fauor.

* AB EODEM: Erat Minorela Crucifixi imago marmorea, ante quam sæpius viuens orabat Ignatius Parens sanctissimus; cum ecce in eiusdem peruigilio idem Dominus sudare cæpit: & postea sequenti die dum Missæ Sacrificium celebrabatur, sudore sanguineo suffunditur. Qui casus vt miraculosus comprobatus, & celebratus est: & quidem in signum (vt piè ab omnibus credebatur) persecutionum ac laborum, quos tunc temporis Societas patiebatur: In quo Dux eius IESVS ostendebat amorem tenerum, quo erga Societatis filios afficiebatur: siquidem eorum labores, & arumnas vel sanguineis guttis toto corpore deplorabat. Ita in Vita S. Ignatij per P. Euseb. quæ habetur in par. 3. Tom. 2. Flor. Sanctior. P. Ribaden. Matrit. typus edit. ann. 1651. fol. mihi 633.

Cuius imago marmorea sudore sanguineo Societatis labores toto corpore deplorat.

CLASSIS II.

ADEIPARA.

*Deipara
Societatis
nutrix, &
fauitrix.*

2.

*In Ignatij
conuersio-
ne.*

Vius erga Societatem patrocinium multiplex enituit. In primis dum Ignatium ad Societatem IESV fundandam aptauit, ei sua presentia nauisam rerum terrenarum adferendo, eum sanctioris vite incunda desiderijs inflammando, Castitatisque cingulo praecingendo, augustissima enim specie ac beatissimo lumine fulgens vna cum paruulo IESV, non modo palam sese ei ostendit, verum etiam incredibili benignitate spectandam diu praebuit, tantumque repente odium, fastidiumque rerum terrenarum Ignatio ingessit, earum praesertim quae cum inhonesta voluptate coniunctae sunt, ut omnes rerum illarum imagines, ex hominis memoria confestim aspectus ille Deiparae ac pueruli IESV deterferit, & ex eo tempore ad extremum usque vite diem Ignatius plane omni sensu libidinis caruerit, donumque altissimum eximia castitatis consecutus sit. Sic apud Lancicium Opuscul. spiritual. Tom. 2. opuscul. 17. num. 175. Et ita ad Societatem fundandam Ignatius aptatus à DEIPARA.

*Et in Ex-
ercitiorum
Libello.*

AB EADEM: Quae cum idem S. Ignatius ad meliorem vitam conuersus esset, eum nondum literis excultum, docuit illum Orandi, & vitam spiritualem instituendi modum, ac discretionem spirituum, qui est ab eo in libello illo aureo Exercitiorum expressus, quo & se, & primos socios ad hanc Societatem instituendam excoluit, & in cuius meditatione primo post suam conuersionem anno, ideam Societatis à se fundandae diuinitus cognouit, & eius Libelli se esse fundatricem, & Magistram Deipara per Gabrielem Archangelum missum cuidam sanctissimae Virgini, reuelauit; atque ut illa eius legationi fidem indubiam adhiberet, Deus antea illam premonuit. Ita Ibid. n. 175.

*Cuius se
fundatri-
cem, &
Magistram
fateatur.*

AB EADEM : Cum S. Ignatius socijs nouem auctus, eorum ro-
gatu, Constitutiones Societatis scriberet, præter frequentissimas vi-
siones Diuinarum Personarum, quas in confirmationem earum, quas
scribebat Constitutionum pene quotidie habebat, sæpe etiam Beatissi-
mam Dei Matrem vidit, pro se intercedentem, & Constitutiones
illas confirmantem. Ibid. n.177.

In Consti-
tutionibus
scribendis.

AB EADEM : Fundata iam Societate, & per Apostolicam Se-
dem sæpius confirmata : cui Beatissima Virgini quam ea sit chara,
ostendit in primis P. Martino Gutierrez Hispano, viro sanctissimo,
cuius mortui in carcere (in quem ab Hæreticis Gallis coniectus fue-
rat) animam B. Teresa vidit cum aureola Martyrij calum inran-
tem, vt supra vidimus. Apparuit enim illi Virgo Sanctissima, exi-
mia admodum specie micans, veste in magnam latitudinem expansa,
ac sub ea veste Societatem totam collectam continens, quam illa ma-
terno affectu completebatur, eoque quasi charitatis ac gratie tegu-
mento, consouebat. Ita Ibid. nu.178. Et simili modo (subditur ad fi-
nem eiusdem numeri) cum Bransbergæ in Prussia Saga quædam ope
Diaboli esset noctu vesta per aerem, & intra Collegium illata, &
videre cuperet, quomodo Societatis homines suis in cubiculis cuba-
rent, quamuis videret portas cubiculorum apertas, nullum tamen
prorsus videre potuit iacentem, eo quod Deipara Matrona veneran-
dæ specie apparens, Pallio suo expanso aspectum illius omnem impedi-
ret. Quid dulcius filijs potuit pientissima Mater exhibere ?

Et in Socijs
sub eius
regumento
prætegen-
dis,

Et contra
Sagam
quandam
occultrādis.

AB EADEM : Ad Cuius erga Societatem IESV beneuolentiam
referri debet, quod multis suaserit Beatissima Dei Mater, eis manifestè
apparens, vel celesti sua voce excitans nominatim, vt eandem IESV
Societatem ingrederentur. Hoc modo ad Societatem traxit B. Fran-
ciscum Borgiam, & P. Ioannem Nunnium, postea Æthiopiæ Patri-
archam, & P. Martinum Olaium, & P. Bartholomæum Busta-
mantium, & B. Stanislauum Kostkam, & B. Aloysium Gonzagam,
quale par iuuenum ! in Societatem ingredi iussit. Et P. Petrum de
Añasco, & P. Sebastianum Barradium, & P. Bernardinum Reali-
num, & P. Alexandrum Dobokay Vngarum, & Herarium Girel-
lum, & Thomam Perusinum vtrumque laicum, & tandem alterum
P. Ioan-

Et in mul-
tis viris,
quos ad So-
cietatem
vocauit.

P. Ioannem Nunnium ex nobilissima Guzmanorum familia: omiſſis alijs, qui minus celebres ſunt, & minus noti. Ita *ibid.* num. 179. Et de predicto P. Ioanne Nunno id ſpeciatiſſime additur in *Imag.* 1: ſec. *Soc.* lib. 2. cap. 9. fol. 236. quod cum is de vitæ ſtatu dubius, Cæli Reginam, quæ fluctuantibus Cynofura eſt, ſuppliciter imploraret, illa ſe videndam præbens, Vis ne (inquit) Filio meo ſeruire ad defatigationem? Cum ſe velle reſpondiſſet, ſubiunxit Virgo: Hos ergo (Fabrum, & Stradam, quos habebat in comitatu deſignabat) nihil hæſitans ſequere. Nec multo poſt homines per Viſum oblatos obuios habuit, & ſecutus in Societate eſt. Quantus hic Deiparæ fauor erga Societatem facile patet inuenti.

In varijs
etiam ap-
paritioni-
bus.

AB EADEM: Quæ non minorem fauorem ei præſtitit, quam plurimis apparitionibus, quibus Beatiffima Virgo plurimos è Societate noſtra, & Sacerdotes, & Clericos & Coadiutores noſtros ſolari, & confortare in ſuſcepto vitæ genere dignata eſt, & ſeculares incitauit ad quærendam ſpiritualem opem in noſtra Societate. Plena ſunt Annuæ literæ Societatis hiſce Deiparæ Virginis fauoribus. Inter alios notabilis fuit ille Ioanni Baptiſtæ Coadiutori noſtro exhibitus.

Prima ap-
paritio,

Is in Societate bimēſtri ſpatio fuerat, cum à graui quadam tentatione fere ſuperabatur, adeo vt de abitu è Societate inter ſemet cogitationes volueret: & ecce vidit Beatiffimam Virginem Mariam ab vno latere adſtantem ſibi, habere S. Petrum, ab altero S. Barbaram, Beata Virgo eum ſolabatur, & robur addebat, & vt vitæ ſuæ conditioni acquieſceret, exhortabatur, & vt in ea perfeueraret commonebat, æternam quippe ſalutem in ea confeſſurum. Qua viſione erectus firmiter in ea vocatione perſiſtit, & alias grauiores viſibiles Diaboli tentationes ſuperauit. Ita apud Lancicum num. 181. ex R. P. Fr. Elia à S. Terēſia ſic ſcribente in legatione Ecclēſiæ triumphantis lib. 2. cap. 31. num. 43.

Secunda.

AB EADEM: Anno 1584. alio mirabili, quod huc ſpectat, & narratur de Goana Nouitiorum domo in Orientali India in hunc modum. Miles quidam, cum diu vocanti Deo, pertinaci mente reſiſteret, ob eamque cauſam, magnis conſcientiæ ſtimulis agitaretur,
ſtratus

stratus ante venerandam Dei Matris imaginem, extrema quadam circumfusis luce, quam simul aspexere quam plures, usque eo animatus est ad parendum, ut statim abiecto peccatorum onere per confessionem, illustriorem diuinae voluntatis significationem non expectarit, et ita Societati nomen dedit. Ibid.num.182.

Sic anno 1585. Burdegale cum Adolescens duodecimum annum ^{Tertia.} agens, prima Societatis famam commotus, ei se sine cunctatione dicit, huic dormienti vox ad aures accidisse dicitur, moriturum esse breui: experrectusque cum timore, in preces flexisse genua: affuisse repente eximia pulchritudine Mulier amictu candido, que huiusmodi verbis illum affata est. Ades animo fili, & omitte timorem, non dum moriere, prius voti (de ingressu in Societatem) compos efficiaris. Quod visum cum die insequenti in Missæ sacrificio recurreret, penè à sensibus aberrasse: cumque Socij ut in sella paulisper requiesceret, hortarentur, nunquam de genu surgere, quo semel incubuerat, voluisse. Eidem de more precanti, & tractanti animo Christi vulnera, Christus quoque dicitur visus verberibus laniatus, eaque specie Adolescentem primo territum mirifice recreasse. Ibidem.

Sic circa annum 1587. in Legionensi Ciuitate Prouincie Castellana, ^{Quarta.} unus quidam erat simplex, & minime malus, duodecimum iam annum quotidie percurrendo Rosario, preces Deiparae persolvebat, narrabat hic postea, ipsis quindecim, seu viginti continenter nobilibus, visam sibi Matronam Venerabili specie (Beatissimam Virginem Mariam sibi persuadet fuisse) à qua excitabatur his vocibus: Legionem contende, tuorum delictorum veniam à Iesuita aliquo per integram confessionem pete. Nec vanum fuisse visum interior animi motus ostendit. Sic Ibidem.

Sic etiam huc spectat vocatio in Societatem P. Ioannis Fernandij ^{Quinta.} Concionatoris Apostolici ac celeberrimi Sacrarum literarum in Romano Collegio, & in Hispania Professoris: qui cum primos emensus annos pueritiae à Patre, cui vnicus erat, à studijs humanitatis ad mercaturam vocaretur, cum merens amore studiorum, Toleti in sua Pa-

tria ante Imaginem Beatæ Virginis fufus in preces, à celeſti Matre flagitaret, ne rei augendæ cauſâ à literarum ſtudio auelleretur, aliquamdiu perſiſterat in precibus, cum leui ſomno occupatus, ſibi viſus eſt audire Diuinam Matrem, ex ipſa Imagine loquentem, ſibi que perennem, quam petebat ſtudiorum curſum pollicentem, inſuper Societatis IESV alumnum futurum prædicere, à qua tamen voluntate, erat ille in præſens alienus. Experrectus magna concepta animo letitia, Sanctiſſimæ Matri perpetuam Virginitatem vouit, quam ad finem uſque, & corpore, & animo ſeruauit. Ita progreſſus in ſtudijs, duodeuigeſimo ætatis anno in Societatem eſt admifſus, ſtatoque tempore inchoata ſtudia abſoluit. Ibidem num. 183.

Sexta.

Sic anno 1591. In Prouincia Peruana, Indus egrotans vidit noſtu Mulierem eximia pulchritudine in candenti veſte prædicentem, de aduentu Sacerdotis noſtræ Societatis, auxilio multis, & ſolatio futuri, cum hoc ad communicandos ſermones non fore opus interprete, cum illorum linguam, calleret: proinde eluerent apud illum conſcientiæ labes, eiufque conſilio vterentur: ipſum quidem ſi hoc fecerit, non multo poſt conualiturum. Egroti viſum probauit aduentus promiſſi à Virgine Maria Sacerdotis: qui auditus eſt (externus quamuis eſſet) ita intelligenter & expedite loqui, ut auditores mirarentur. Et ille æger alloquio eius firmatus, breui valetudinem recepit. Ibid. num. 184.

Septima.

Et anno 1592. In Gallia Adoleſcens Societatem noſtram cogitans, ut parentum, ut domesticorum oculos vitaret, in remotiſſimam ſe adiu partem abdere conſueuerat, ubi ſolus cum Deo ſine arbitris verſaretur. Huic cubitum eunti, extincto iam lumine, oblata in tepebris eximia ſpecies Virginis, que illum timore perterritum, ac ſe auertentem, nihilo ſecius blandè intueretur. Hoc illo viſo mirum in modum ſe in ſuſcepto Conſilio confirmatum ſentit, nec dubitabat, quin illa Beatæ Virginis ſpecies fuiſſet. Sic Ibid. n. 185.

Et

Et eodem anno in Polonia, *Quidam de suscipiendo Sacro vitæ Instituto (vnâ excepta Societate, à qua mirum in modum abhorrebat) dum secum deliberat, in grauem mœrorem incidit, qui illi causa adamande Societatis fuit. Nam cum angore animi urgeretur, visus est sibi per quietem à B. Virgine admoneri, Vt si mœrore liberari vellet ad Christum (qui oppressus ærumnis adesse videbatur) confurgeret: Hunc igitur cum afflictum, & iacentem adolescens subleuare conaretur, eius vocem audire sibi visus est: Confide fili, quoniam me subleuasti, ipse vicissim à me subleuaberis. Qua ille voce permotus incredibili cupiditate Societatis exarsit. Itaque contemptis sollicitudinibus ac minis potentissimi viri, in cuius fide, ac tutela erat, ex Polonia Brunam ad Nouitiatum Societatis in Moravia situm profugit. Hæc Ibidem Lancicius citatus ex varijs Annalibus, & Imagine 1. sec. Soc. deprompta. Ex quibus constat multiplex patrociniũ ac fauor Deiparæ erga Societatem.*

Quanti autem fiat AB EADEM DEIPARÂ Vocatio ad Societatem, & in ea castè viuendi, ac ad mortem perseuerandi sollicitudo, plus adhuc apparet in P. Iacobo Ledesma, qui cum esset ad Societatem vocatus viuente adhuc S. Ignatio, & Romæ tyrociniũ inchoaturus, & de seruanda Castimonia, ac vita in Societate finienda, esset sollicitus, post visum Christum Dominum, qui ei apparens, sanctissimoque suo ore illum consolans, Æquo animo esse iusserat, daturumque se illi vt castè, & vsque ad extremum spiritum in Societate perseueraret, promiserat: adfuit quoque alio tempore, & loco Virgo Deipara cum tribus Comitibus Maria Magdalena, Catharina Virg. & Mart. & Catharina Senensi, ac dulcissime eum affata, non modo pudicitiam, & perseuerantiam in Societate pollicita est, sed etiam rursus ad vitæ finem se ei apparituram: tuncque intellecturum, sibi vera pollicitam, quamque excellens donum sit cordis corporisque munditia: & quantum beneficium sit vocatio ad Societatem, & perseuerantia in illa. Ita apud Lancicium cit. Opusc. spirit. Tom. 1. Opusc. 1. cap. 19.

Exercitia
spiritualia
quam gra-
tia Dei-
para.

AB EADEM: *Uni cuidam Exercitia spiritualia Societatis iam aggredienti, cuius explorata sanctitas omnem fidem meretur, ipsa Deipara significante, Gratum sibi esse has meditationes, utpote quas, & ipsa dum vixit, semperque animo versasset; ac deinde Ignatium docuisset, easque scribentem plurimum iuuisset. Hæc Beatissima Virgo in summam & Ignatii Parentis, suorumque exercitiorum commendationem. Ita refertur in Imag. 1. sec. Soc. lib. 1. cap. 5. fol. 74.*

Quæ So-
cietate vti-
tur ad He-
retici con-
uersionem.

AB EADEM, *Lutherani Ingolstadiensis sic per nostros Conuersionem meditante. Etenim iuratus ille affirmavit, se per quietem vidisse Dei Matrem, Virginemque sanctissimam vestitu candido ornata, ac monentem, Ut ea via incederet, quam sibi vnus de Societate ostenderet. Sic in Annalib. Societ. ann. 1602. fol. mibi 444.*

C L A S S I S III.

A B A N G E L I S.

Elorum Regem, ac Reginam Sancti Angeli imitati, suo quoque patrocinio IESV Societatem non destituere: ab ijs enim non infimis laudibus illa extollitur, & in primis.

I. **A**S. GABRIELE Dei Paranimpho. Ille igitur per reuelationem in Hispania factam anno 1600. persone cuidam altissime Orationis, & spiritualibus fauoribus cumulate, exercitia nostra facere curanti, his verbis allocutus est. Exercitia quæ facere cogitasti per mentis ratiocinationes, & meditationes magnitudinum Dei, & infinitorum bonorum, quæ per Christum vobis communicantur (in eum fere modum, quo fiunt in Societate) singulare obsequium Reginæ nostræ præstabis. Significat enim tibi, se fuisse, & esse tanquam Patronam, & Fundatricem illorum Societatis exercitiorum: seque adiuisse, ac docuisse S. P. Ignatium, vt ita fierent: ideoque hoc nomine initium se dedisse huic operi: imo & se toto tempore vitæ suæ in sanctis huiusmodi exercitijs fuisse occupatam. Ita ab Angelo Gabriele pronunciatum in summam Ignatij Parentis, & Societatis laudem apud P. Nigron. Tract. 6. de Exercitijs spiritual. cap. 4. fol. mibi 247.

*Societatis
Exercitia à
S. Gabriele
commen-
data.*

*Vt ipse à
B. Virgine
eorum Pa-
trona, &
fundatrice
orta.*

2. **A**S. MICHAELE: Cum anno 1591. in Mexicana Prouincia Occidentalis Indis in Sede Pascuarensi Indus rerum diuinarum vsui deditus, mira tenebatur cupiditate nostros videndi: hoc maximum ipsius votum, ac postulatum erat, vt veniret ad oppidum. Cum in ea cogitatione versaretur noctu tres iuuenes secundum quie-

*Et à S.
Michaelis
Sociorum
aduentus
prædictus.*

tem vidit diuina specie, è quibus vnus aureum vas eleganti elaboratum artificio ferebat. Tum quale hoc esset spectaculum, & quid portenderet, cum scire cuperet tacitus occupauit alter Comitum, qui nihil ferebant. Num illum nosti? neganti subiicit. Michael est. In eo Vase est medicina, qua Patres Societatis IESV post tertium diem venturi ad vos, Indorum egritudines sanabunt. Visum comprobauit euentus. Ita apud P. Lancicium Tom. 2. Opuscul. spiritual. opus 17. num. 194. cap. 2.

Aliqui ab Angelo Custode expiandi animi gratia ad Societatem missi.

3. AB ANGELO CVSTODE: Narratur in Peruana Prouincia Cusalei quamdam mulierem vidisse virum (Angelum crede Custodem) decora facie, demisso capite, ingenti, & cana barba, conformatis dexterae digitis in speciem benedictis, qui hæc ei locutus. Quote is perditum, nisi bene peragas confessionem? Adi ad Societatem IESV, quære Sacerdotem (eumque nominabat) hic tibi rite recteque confessæ plenam dabit veniam peccatorum. Sic Ibid. num 281.

4. AB ALTERO Mexici ann. 1591. Iuuenis profligatus, ac perditus, cum nec parentum, nec vxoris admonitu innouare se vellet ad honestatem vitæ, in nocturnis tenebris, post strepitum, & fragorem ingentem, videre visus Draconem horribili specie, & statim perterritus exclamat ad coniugem. Fer opem vxor. Draco diductis faucibus mihi interitum minatur. At mulier nihilo audacior, Cruce frontem muni (inquit, & Mariam Dei Matrem voca. Hoc factò diffugit spectrum: & audita vox (Custodis sane Angeli) abiiceret Sarcinam peccatorum, adiret Societatis IESV Patres de tota vita Consilium duros. Ita Ibid n 184.

Alius vt eius Institutum amplecteretur.

AB ALTERO: Cum anno 1592. In Moravia quidam diuinis mysterijs perceptis Deum obsecraret, vt sibi aliquo indicio declararet, quid à se fieri vellet, visus est sibi hominem è Societate videre, & simul hanc audire missam è Cælo vocem (Custodis credit Angeli) Hunc sequere. Ergo ingenti persusus animi gaudio diuinam voluntatem exequi statuit. E vestigio Canonicatum satis opulentum quo fruebatur Episcopo reddit: honestissimam nuptiarum conditionem vltro delatam

latam repudiat, ad Societatem nostram aduolat, paupertatem diuitijs, Castitatem connubio preferens. Sic Ibid. n. 170.

6. AB ALTERO, Ut constat in Vita P. Caroli Garnier, Alter, vt vnus è nostris ductum sequeretur, & monita. qui aiebat se à Beata Virgine collocatum in Societate: & anno 1636. In Nouam Franciam vela fecit: nullum istic erummarum, aut expeditionum genus fuit, in quo Carolus non fuerit apprimè versatus. Eorum, quos morti proximos iuuabat, Angelis Custodibus omne illud negotium impensius commendabat: & visus illi adesse aliquando fuit Angelus, cum agro ipse adesset, id quod eger de illo narrans: Vidi (aiebat) iuuenem pellucens lateris P. Caroli stipatorem: hic mihi hortator fuit, vt P. Caroli monitis parerem promptus: atque illius ductu proficere impense contenderem. Ita refertur in libello, Cuius est Titulus, Annus dierum Illustrium Societatis LESV fol. mihi 386. Romæ typis edito: ann. 1657.

7. A DVOBUS ANGELIS: Quorum Species Hæretico Et alius, vt expiaret hæresim. viro nobili, per quietem oblata est, præcisse iubentium, vti Socios vel adiret, vel euocaret, eorumque vsus operâ plane descisceret ab Hæresi: Cuius visi non est veritus omnem rationem euulgare, seque obsecuturum polliceri. Ita in Annal. Soc. ann. 1613. fol. mihi 101.

8. AB ANGELORVM CHORIS: In visu quodam mirabili, quem refert P. Iacobus Lobbetius Tom. 1. Quæst. in Domin. & festa totius anni, q. 4. in Domin. 3. post Pentecost. super illa verba, Mira Angelorum viso canentium gloriam Ignatio, Xauerio, & Missionarijs Societatis? Gaudium erit in cælo super vno peccatore, &c. Acciditque die 30. Nouemb. ann. 1650. in Ciuitate Perpimianensi: in qua tempore belli, famis ac pestis Instituta Societatis Missio ad placandam iram diuinam, & cum in regali Parochia presente populo Virginea recitarentur litanie, ab vno è Missionarijs Virgo sanctissima visa est in altari principe insidere caelesti luce circumfusa, & diuina quadam Maestate veneranda, hinc inde S. Ignatius, & S. Xauerius, & longe lateque diffusa Angelorum corona cantantium, ac dicentium: Gaude, atque exulta Augusta Cæli, Angelorum Regina, gaude & tu ô Ignati, gaude & tu ô Xaueri! hæc enim tua laus

Hi laboribus Apostolicis calum implent multis animarum manipulis.

laus, tua gloria, O suprema Paradisi Imperatrix: & vestra quoque laus, vestra gloria ô Ignati, ô Xaverii qui Reginae nostrae amore gaudetis, & favore. ô te Beate Ignati, qui eos natus es filios, qui tot animas à peccati vinculis, infamique seruitute eripiunt, & laboribus suis vere Apostolicis, Cælum implent tot tantisque animarum manipulis. Quæ porro felicitas? quæ beatitas ex illa esse Societate? quæ adeo constanter, atque operosè hominum saluti, ac perfectioni incumbit, vnde tantam in Deum gloriam, tantam in sanctissimam eius Matrem necesse est deriuari. ô generosi Societatis illius Missionarij! Ite læti, ite alacres, vel hac vna spe læti, cum vobis aderit vltima breuis æui meta, cum mors in oculis, aderunt à cælesti Curia tot Angeli, quot animas cælo, Deoque dedistis: aderuntque, & potenti præsidio vos munient, inducentque in possessionem gloriæ æternitatis. Quoties enim vel vnicam animam Deo per gratiam reconciliatis, toties sanctissimam Trinitatem ineffabili gaudio afficiunt.

Quibus ss. Trinitatem ineffabili gaudio afficiunt.

A quâ illi singulari cura, studioque protecti.

Et velut nutritij Maria sunt, ac illustriora sua Corona ornamenta.

Angelos habent amicos, à quibus aduersus hostes tuentur.

Quoties enim vel vnicam animam Deo per gratiam reconciliatis, toties sanctissimam Trinitatem ineffabili gaudio afficiunt, & Virginem Matrem maxima gloria, & vniuersam cæli Curiam inenarrabili lætitia cumulatis. Et hinc Pater Æternus singulari cura, studioque vos protegit, & Deus Filius oculo aspicit, aspectuque benigniore, & ipse gloriosus S. Spiritus vos amore, ac charitate prosequitur singulari: & ipsa Maria Augusta nostrum omnium Regina sub sua vos habet protectione, velut eductos è materno suo sinu filios, velut alumnos suos, ac nutritios, velut illustriora suæ Coronæ decora, atque ornamenta. Quod autem ad nos attinet, qui Cæli sumus Incolæ, & summi Numinis Angeli, & vobis in primis amici sumus, & semper expediti, vt & aduersus hostes tueamur, & omnia à Capitibus vestris mala propulsemus. ô gloriose Ignati gaude, enim vero gaude, qui filios habes, quibus vel maxime fauet cælestis Pater, quos amplectitur Deus Filius, quos impensius amat Spiritus sanctus, & potentissima nostrorumque Regina. Et tu gaude ô gloriose noster Seraphim Xaverii, enim vero

vero gaude, qui ad diuina illa animarum lucra, & dux fuisti, & lumen ipse prætulisti; tibi debetur illa laus, illa gloria, qui alijs ad Sacras illas expeditiones exemplo illustriore præfuiti. Gaude ergo, gaude magne Seraphim Xaueri, Gaude. Mariæ uero sua gloria, quæ ad pios illos ausa animos fecit, & Consilia saniora suggestit. Gloria quoque & Ignatio eiusmodi Missionariorum Apostolicorum Parenti. Gloria & Xauerio fortissimorum istorum pugilum Duci, atque antesignano. Gloria Mariæ, Gloria Ignatio, Gloria Xauerio; Gloria, Gloria, Gloria in æternum, in æternum. *Hæc (Concludit Auctor) Inter plausus, & gaudia Cælestes Genij, quorum aspectu, cantuque per mediam horam recreatus ille, de quo superius.*

A CÆLITIBVS.

Angelos Sanctos, Angelorum & Calorum Reginam secuti sunt Calites, à quibus suo quoque patrocínio Societas IESV in eius Parente Sanctissimo, ac filijs, quàm maximè illustratur, ac honoratur: & in primis,

B. Petrus Ignatium sanat, vt surgat Societas.

Cuius paupertas calo digna.

1. **A**S. PETRO Apostolorum Principe, qui iam Ignatij Parentis pedes consolidauit, vt Societas surgeret, que vbique terrarum in dilatandis sanctæ sue Ecclesiæ finibus, & Romani Pontificis imperio ex voto se totam impensura erat? iam P. Doctore Ioanni Fernandez viro sanctissimo, scriptorique doctissimo & vtilissimis induto vestibibus Religionem omnes ad Cali valuas contemplanti dixit: Bene potes ingredi sine metu. Paupertas enim tua testatur te de IESV Societate esse, nostræque dignum. Ita Cælestis ianitor Tom. 3. Viror. Illustr. Soc. fol. 10. Et cui nisi Petro id ex officio competit.

Et cuius Nomen aureis notatum literis à Ioan. Euang.

Vt adolescentem ad Eam adduceret.

2. **A**S. IOANNE EVANG. Cuius singularis in hoc genere ergo Societatem memoratur fauor. Fuit Parisijs adolescens qui vitæ liberioris pertasus, cum meliorem instituisset, nocte quadam, que diem Dominicum sequebatur, percepit vocem ad perseverantiam se adhortantis. Post octiduum similiter monitus, quis esset qui loqueretur, interrogat. Sum (inquit ille) tui cognominis Ioannes Euangelista: & vicissim, Capuccinus ne (forte de ineunda Religione cogitabat) an Carthusianus fieri velit, interrogat. Vt Deo visum, respondit adolescens. Nec id temporis plura. Tertio Dominico die, nocturno uero tempore redit Apostolus, dataque in manus schedula, En, inquit, tres tibi offeruntur Ordines: quem voles, elige: Ego amplius non reuertar. Duorum nomina argenteæ literæ, Nostrum (is erat Tertius)

aureæ

aureæ exhibebant. Quod augustissimo IESV Nomini datum, adolescens sic interpretatus est, ut qui aureis designaretur literis, eum sibi optimum, suisque accommodatissimum rationibus crederet. Ita in Imag. 1. sec. Soc. lib. 2. cap. 9. fol. 236.

3. A S. THOMA Apostolo Societatem in vastissimis hisce Paraquaria nostra Regionibus similiter prenuntiante. Tantam ubique inter barbaros incolas memoriam, vestigiaque sanctissimi Apostoli Thomæ inuenere Socij, ut dubitari non possit eum isthic olim fuisse. Sed nihil Christianæ Religionis in hisce regionibus durauerat præter famam eius, & vaticinationis ab eo prolata memoriam. Prædixerat iam tunc, Post multa sæcula Sacerdotes sibi in Apostolico munere aliquando successuros, qui eadem, quæ tum ipse, posteris docerent, quique ut ipse Cruces manu gestarent. Visa in manibus Nostrorum Crux, quam horum ignari pro scipione gestabant, & subsequuta Euangelij explicatio, barbaris fidem fecit Nostros esse eos, quos Apostolus olim venturos promiserat. Sic Ibidem lib. 1. c. 2. f. 63.

Societas ab Apost. Thomæ in Paraquaria, prædicta.

AB EODEM: Cum illis in regionibus Occidentalibus quasi anti- quæ tanti Apostoli Thomæ vestigia lustraret ac subsequeretur Xaue- rius noster sanctissimus, fidem primoribus sæculis ab eo fundatam in- staurauit, impleuitque illius antiquum Oraculum, quo præcinerat, ventura ea tempora, cum Oceanus paulatim erolis, laxatis- que littoribus Crucem quamdam ibi à se statutam, fluctuum appulsu inceptaret alluere, tuncque ab extremis Europæ fi- nibus in Indiam mari aduehentos diuini verbi præcones, qui sibi in officio, studijsque succederent. Et quidem vtriusque euentus coniunctio fidem oraculi affirmavit. Simul ad Crucem vnde littorales, simul Crucis prædicatores Nostri ad Indicum littus acce- sse- re. Ita in Panegyrica Epitome Xauerij, Insulis typis edita ann. 1649. fol. mihi 33.

Et in O- rientali; India.

4. A S. FELICE Nolanorum Patrono. Ea ipsa nocte, qua Nostri magna gratulatione excepti Nola Patres, manna è Corpore S. Felicis manavit: quod persuasum est ciuibus, ubi manat, felicitatem portendere: obseruata res est, & tanquam vetus Patronus nos- uos hospites latus, ac fauens exciperet, cumulauit gratulatio-

Et à s. Felice, ebulliente manna Nola ex- cepta.

nem, & spes omnium confirmavit. Ita Par. 2. Hist. Societ. lib. 2. num. 78.

5. A CÆLITE Anonymo: Dum in Belgium Pseudo-Apostoli duodecim nauigarent, ut prauum ibi spargerent semen, prope aberant à Portu Dunkercano, cum fecere naufragium: nonnullos tabula seruauit, & omnium primarium, quem Dunckerke littus iam tenentem, subit cogitatio, diuinitus utique iniecta, Deum forsitan eo naufragio ingratam sibi profectiōnem illam damnare. Hæc cogitanti repente vir adstat (è Cælitibus vnus) candido habitu, eoque Monastico: Et quod tu (inquit) amice animo verfas, id verum puta, ingratum hoc iter Deo est. Hæc tibi indicasse sit satis. Perge porro Antuerpnam ad Societatis IESV Patres, illos interroga, & sequere, ad veram enim te ducent fidem. Ergo Antuerpnam ille delatus, nihil quidquam prius habuit, quàm diuertere ad Societatis domum: ubi succedente mox graui morbo, ad extrema perductus, baptismum cum fletu flagitat, & ablutus sacro fonte, & quasi iam vita dignus conualescit: moxque ad exemplum Pauli, Socios illos suos, aliosque eiusdem sectæ, asseclas oppugnare aggressus, & fidem predicare Romanam, præterita animorum damna lucro maiore pensauit. Ita apud Imag. citat. 1. sac. Soc. lib. 6. fol. 794.

A Cælite quodam vera fidei ductrix asseritur.

Et à proximorum cura, laudatur.

6. AB ALTERO: Qui clausis cubiculi ianuis, cuidam de Societate Carthusiane deliberanti apparens, dixit: Tu quidem Carthusianus si eris, saluti tuæ consules, sed ubi futurus est proximus? Sic in Annal. Societ. anno 1604. fol. mibi 435.

C L A S S I S V.

A B I N F E R I S:

S I V E

A D Æ M O N E.

Ergo: ad Operis calcem, ad cursus metam: ad nostra navigationis portum appulimus: ad Infera tandem descendit exigua huius discursus nauicula, nec ideo submergenda, imò magnis Encomiorum spolijs onusta, tarda, grauisque venit. Sed an speciosa sit laus in ore Inferorum, siue Daemonis fortè quis ambigat? cum legamus plurimos ab illaudatis noluisse laudari, quales Antisthenes, Plutarchus, Agesilaus, pluresque alij fuisse dicuntur. Fateor: sed etiam ab hoste laudari, non inutile est. Veritatis namque (ut inquit S. Chrysoſt. hom. 28. in Ioan.) maximum argumentum est, cum quis inimicos in testimonium adducit. Et cum Diabolum video eximium Christi Domini Encomiastem Marc. 1. 24. Bedam etiam Venerabilem audio: Non est hæc voluntatis confessio, ^{Marc. 2.} sed necessitatis extorsio. ap. Gloss. Sic ego in Societatis ²⁴ laudes non accipio à Demone testimonium, sed confessionem: inuitus ille dixit, sed exactus, & tortus. Iam ergo hisce Iesuanis Elogijs non tam coronidem, quam coronam Inferi imponant, siue ab ipso tenebrarum Principe lumen accipiant.

Ignatius,
& Socij
excellentes
virtute, at
admirabili
doctrina
prædicantur à Dæ-
mone.

1. **A** DÆMONE, Inquam, Qui intra mulieris corpus carceratus Venetijs, videns S. Ignatium, ac socios, magnis vocibus non semel exclamavit: Vos (ad adstantes dicebat) nescitis qui sint isti Clerici, sunt viri excellentes, magna virtute, & admirabili doctrina præditi. Ego meique socij quidquid potuimus fecimus ad eorum Consilia disturbanda, ne huc venirent, sed frustra. Hoc Parens mandatij testimonium pro Societate, eius Parente, ac filijs edidit honorificentissimum. Ita apud Euseb. in Vita S. Ignat. cap. 9. in fine Tom. 1. Viror. Illust. Soc.

Qui magnis promissis educere eos è Societate tentat.

* **AB EODEM**: Qui P. Ioannem del Castillo egregium eius inimicum importunis hisce vocibus aliquando alloquebatur. Egredere de Societate, & te faciam hominem totius mundi præstantissimum: totius scripturæ notitiam dabo, ac supra dignitatem, quam malueris sustollam. Quod si nolueris, aliam adminus Religionem elige, & ne sis cum his Societatis hominibus, ex toto quidem Orbe pessimis. Quid tibi cum istis? potens ad tuum libitum vitam ducere. Hæc Tom. 2. Viror. Illust. Soc. fol. mibi 774. in Vita Eiusdem.

Gens illi magis odiosa Iesuitæ.

AB EODEM: Nullam (aliàs dicebat miser) fore gentem in Mundo sibi magis odiosam, quam Societatis homines: ideoque plus aduersus ipsos, quam contra vllum alium perpetuo se dimicare: vnumque Dæmonem persequi vnum ex alijs Religionibus, decem vero Dæmones vnum è Societate, quam conabatur destruere, & in omnibus partibus extinguere. Sic Ibidem fol 779. Et quantopere hic Tenebrarum Princeps Societatis viros prosequatur odio, iterum declaravit, cum in Enerzumena quadam exorcismis adigeretur, Confessus est inter cætera, Nullam se gentem acerbius odisse, quam Iesuitas. Ita apud P. Plati de bono status Religion. lib. 2. cap. 30.

Eorum aduentum ad Mixicanū Regnū lamentandum conuenitur.

AB EODEM: Qui cum Nostri in Mexicanam Prouinciam appulissent, infremens, atque horrendis implens vllulatiibus montem, vbi pro Deo colebatur, quàm sibi dolori, atque horrori esset nouorum Sacerdotum aduentus, non dubitavit cuidam, quem sibi deuotione obstri-

obstrictum habebat, lamentabundus aperire. Ita in Imag. 1. sec. Sac. lib. 2. cap. 8. fol. 234.

AB EODEM : *Quem Panormi femina quaedam velut intemperijs quibusdam excitata prouocarat : & illi facta sui corporis ad libidinem copia ad Inferendam Octauio Nostro Caietano necem, quam ipsa cum maxime vellet, non posset, opem deposcit : sed demum coactus est ipse quoque hostis infernus fateri imbecillitatem suam, cum diceret, Ignatium non permittere, vt suis filiis quidquam noxæ infligat. Sic refertur apud P. Alegambe in sua Bibliotheca scriptor. Soc. fol. mihi 358. in vita Eiusdem Octauij Caietani.*

Contra quos se imbecillum Panormi fateretur.

AB EODEM : *Qui consultus ab Indis Tepeguanis super bello, quod cum Hispanis gerebant, obtulit omnibus se Indis in illo bello discessuris vitam intra septiduum restitutum : cui promisso cum non stetisset, post complures dies mendacij accusatus ab Indis, respondit : Incepto bello insisterent, alioqui perituri ; quod tamen ad ipsum spectabat, non posse vltius ipsis opem ferre, siquidem à Coronatis illis (sic Nostros vocabat) prohibebatur. Ita lib. 9. Hist. Mission. Sinaloensium cap. 23. fol. mihi 617.*

Quantum Socij Demonis conatibus resistant?

AB EODEM, *Cum Hæreticis Caluinistis conspirante, in eijcienda è Gallico Regno Societate. Nam per id tempus, quo Caluinista eiectionem Societatis è Gallia procurandam decernunt, Augi E-nergumena ore acriter Demones munitari capere, Se non quieturos, quoad ex Gallia IESUITAS exterminarent. Quod vt multis post annis, & quidem (Deo cuncta in melius vertente) quanto suo cum damno consecuti sint, ex nostris, & exteris Annalibus satis liquido constat. Sic Par. 5. Histor. Societ. Tom. 1. lib. 4. numer. 109.*

Ideo è Gallia exterminantur. Eodem cum Hæreticis conspirante.

AB EODEM, *Vel potius à Demonum legione, vt constat ex memorabili casu, quem in Annal. Soc. ann. 1583. belle delineatum inuenio, & iisdem verbis referre opere pretium duxi, ne incompto mei calami delmeamento sordescat. In pago, quod Vienna distat passuum millibus octo, Virgo erat Anna nomine, hæretica illa quidem, & ab hæreticis alta parentibus, sed tamen simplex,*

Et Vienna cum tota legione in puella corpus ingreditur.

&c

& recta, & suorum imperio obsequens. Huic auia venefica erat, quæ se malo Dæmoni multis iam annis ante deuouerat. Hæc neptem suam Annam vt adoleuit, eidem humani generis hosti pro veteri sua coniunctione despondit. Eo non contenta, poma ad aspectum pulchra, plena tamen cantionibus, ac veneficijs puellæ offert, simulque astanti cuidam vt fidem daret (Dæmon is erat) hortatur, cum illa initio recusaret, diris eam verberibus ad id compulit. Hæc ijs, quas dixi rebus, vniuersum puellæ corpus intumuit. Hinc vehemens orta suspicio puellam Dæmonis obsidione teneri, id quod postea declarauit euentus. Distorquebat Dæmon ora puellæ, oculorum inuertebat aspectum, cumque aqua benedicta oris tumoribus aspergeretur, in alias partes corporis emigrabat. Cum caput occupauerat, lumen rationis sic obscurabat, vt ea redderetur insana; cum in oculis sedem ceperat, nouo illi fulgore lucis ardebant, vbi os, & labra obsederat, nigræ aut rubicundæ fabæ instar apparebant. Venitur ad fugandos Dæmones, venitur ad exorcismos: qui cum initio nihil proficerent, per motus parentis precibus Imperator filiam Viennam iubet adduci, Episcopique curæ committi. Episcopus cum literis Imperatoris ad Collegij Rectorem venit, egitque non modo precibus, verum etiam imperio, vt id oneris nostri susciperent: felicem enim rei exitum se sperare. Nostri etsi ægrè admodum rem tantam suis humeris imparem susceperunt; Episcopi tamen precibus auctoritateque compulsi xv. Kalend. Iulij ad expiandum Spiritus Sancti Templum aggrediuntur. Initio cum paucis actares est. Placuit postea diuinæ sapientiæ, vt ad aures, oculosque multitudinis perueniret. Nam Dæmonum v lulatibus, & inconditis vocibus, quibus modo porcorum grunnitus, modo ranarum coaxationes, modo vitulorum boatus, modo alias aliarum bestiarum voces imitabantur, est factum, vt res diutius latere non posset.

set. Itaque tantus fuit repente concursus, quantus ad celeberrima quæque spectacula, ut necesse fuerit sacelli fores ad arcendam vim multitudinis obsidere. Hic cum Dæmonum turba confligitur, hic ad infirmandas callidi hostis vires Christi Cruce, alijsque Ecclesiæ Catholicæ armis incumbitur. Inuidus hostis abstinere maledictis non poterat, ac præter cetera maledicta quibus nostros homines onerabat, eos murium Capita, & nigros arietes appellabat, querebaturque, quod ubi ubi nostri essent, suis conatibus, artibusque resisterent, ideoque nihil sibi fore gratius, quam si IESUITAS omnes, quotquot terrarum Orbe dispersi sunt, ex vno patibulo pendentes aspiceret. Iubebatur Crucem osculari puella, frementibus hostibus, atque horrendum in modum rugientibus: Ea ratione fugabantur quotidie multi, & certis signis coactus exorcismis Diabolus indicabat, &c. Pridie itaque eius diei, qui assumptæ in Cælum Deiparæ festus est, post horrendos clamores, & horribiles eulatus, tandem Dux ipse legionis excessit. Puellamque ita reliquit afflictam, atque exanimatam, vulgo ut mortua putaretur: Iacuit enim vitæ vsibus destituta horas circiter quatuor: consequenti vero nocte recreata, postridie, qui dies fuit B. Mariæ Sacer à suis expiata peccatis, ab Episcopo Viennensi, qui in æde nostra vniuerso populo rem omnem exposuit, Christi corpus accepit. *Hic casus est vel æterna hominum memoria dignus: hic timor Dæmonis, hoc odium contra Iesuitas verbis adeo ingentibus expressum, ut nil sibi gratius, quam omnes in vno patibulo suspensos aspicere, inuidus hostis plene ac plane coram omni populo sateri non dubitet. Quæ rogo, maior Societatis, ac sociorum gloria? Quare hic Ego etiam calamum suspendo: & Doctioribus lampadem trado pro discutienda hac Encomiastica palæstra.*

Huc usque me deduxit, qui me duxit in vehementer amatam IESV Societatem, Matrem mihi colendissimam: quo beneficio con-

*Ex quo
Nostros
muriū ca-
pita, & ni-
gros arietes
appellabat:*

*Et ubi illi
essent suis
conatibus
resistere
querebatur*

*Ideo nil sibi
gratius,
quam si te-
suis as om-
nes ex vno
patibulo
pendentes
aspiceret.*

*strictus dum Societatis emolumenta non ostendunt mei mores, uti-
nam vel prædicem calamo. Portum attigimus. Hic fixa sit ultima
periodus Operis. Absoluimus in Collegio S. Michaelis apud Tucuma-
nos die 27. Septemb. ann. 1665. die, inquam, SS. Martyrum Cos-
me, & Damiani venerationi Sacra, & fausto Societatis natalitio
veneranda: qua Gemino hoc sub signo, tam fortunatoque Sidere na-
ta, haud mirum tot meruerit Elogijs coronari.*

Omnia ad minimas vsque Syllabas, ad Iota, &
Apicem Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ
Correctioni Subijcio.

A. M. D. G.

PRO-